

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. gruodžio d. Nr. 21RE1- (AG1-384/08 – 2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Beatos Labutytės ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjai (duomenys neskelbtini), viešame Komisijos posėdyje, surengtame nuotoliniu būdu naudojant Microsoft Teams programinę įrangą, žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025-10-20 sprendimo Nr. 13526 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja Komisijai skundžia Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė, KMSA) Socialinės paramos skyriaus 2025-10-20 sprendimą Nr. 13526 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ ir prašo jį panaikinti bei įpareigoti instituciją per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėja skunde taip pat prašo pratęsti jai 2025 m. pirmam pusmečiui skirtą būsto šildymo kompensaciją, kadangi gyvena viena, gauna mažą pensiją. Pareiškėjos nuomone, jai priklausantis turtas – namas ir žemės sklypas, esantys (duomenys neskelbtini), yra ženkliai pervertintas, jai priklausančio automobilio (duomenys neskelbtini) vertė yra nereali. Pareiškėja pažymi, kad jau seniai pardavinėja kitą turimą paveldėtą žemės sklypą, esantį (duomenys neskelbtini), tačiau niekas nesidomi, kadangi nėra įvažiavimo į sklypą (b. l. 1-2).

Posėdžio metu pareiškėja papildomai paaiškino, kad žemės sklypus mėgino parduoti, tačiau nesėkmingai. Apie tai, kad žemės sklypai yra pardavinėjami, atsakovės neinformavo. Taip pat paaiškino, kad namas nėra pilnai įrengtas, todėl jo vertė pagal Registrų centro vertinimą yra per didelė.

Atsakovė prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 16-22) paaiškina, kad pareiškėja 2025-04-23 kreipėsi į atsakovę su prašymu-paraiška Nr. 22977 piniginei kompensacijai būsto šildymui gauti už laikotarpį nuo 2024-11-01 iki 2025-04-30 (b. l. 27-29). Pažymi, kad įvertinus su Prašymu pateiktus dokumentus, 2025-04-29 priimta išvada „Dėl teisės į piniginę socialinę paramą“ Nr. 7892 (toliau – Išvada), kurioje nustatyta, kad pareiškėjos deklaruoto turto vertė viršija nustatytą turto vertės normatyvą (b. l. 44).

Atsakovė taip pat pažymi, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nustatant teisę į kompensaciją, šiuo atveju pritaikyta išimtis, kadangi pareiškėja dėl kompensacijos kreipėsi pirmą kartą, reikalavimas dėl turto vertės normatyvų 3 mėnesius netaikytinas, todėl 2025-04-29 priimtu

sprendimu Nr. 6438 pareiškėjai nuo 2024-11-01 iki 2025-01-31, t. y. už tris mėnesius, nustatyta teisė į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensaciją (b. l. 24).

Nurodo, kad 2025-10-10 pareiškėja pateikė naują prašymą-paraišką piniginei kompensacijai būsto šildymui gauti už laikotarpį nuo 2025-10-01 iki 2026-04-30 (b. l. 51-53). Atsižvelgiant į tai, kad nuo duomenų apie turtą atsakovei pateikimo (2025 m. balandžio mėn.) nepraėję 12 mėn., pareiškėja duomenų apie pasikeitusią turto vertę nepateikė, vadovaujantis Išvadoje apskaičiuota deklaruoto turto verte, nustatyta, kad pareiškėjos nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą. Paaiškina, kad pareiškėja dėl kompensacijos kreipėsi ne pirmą kartą, nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacija buvo paskirta (2025 m. sausio mėn.), nepraėję 24 mėnesiai, Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta išimtis nebuvo taikoma, todėl 2025-10-20 sprendimu „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ Nr. 13526 (toliau – Skundžiamas sprendimas) kompensacija neskirta (b. l. 47).

Atsakovė, detalizuodama aktualų teisinį reglamentavimą, cituoja Įstatymo 7 straipsnį bei pažymi, jog nuosavybės teise priklausančio turto vertė yra viena iš esminių sąlygų sprendžiant dėl piniginių socialinės paramos skyrimo – turto vertė neturi viršyti nustatyto turto vertės normatyvo.

Atsakovė taip pat cituoja Įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, kur išvardyta, koks asmens nuosavybės teise turimas turtas įskaitomas skiriant piniginę socialinę paramą bei detalizuoja Įstatymo 15 straipsnio 1 dalį bei Įstatymo 16 straipsnio 4 dalį, kur nurodytas asmenims numatytas būsto ploto, žemės ploto, kilnojamojo turto ir kt. turto normatyvas.

Pamini Įstatymo 16 straipsnio 1 dalį, kurioje be kita ko nustatyta, jog nekilnojamojo turto vertės normatyvas nustatomas atitinkamo tipo nekilnojamojo turto ploto normatyvą dauginant iš prašymą-paraišką pateikusio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto normatyvinės vertės.

Nurodo, jog Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje yra numatyta, kad šio įstatymo 15 straipsnyje nurodyto kiekvieno tipo nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinę vertę nustato ir valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje skelbia valstybės įmonė Registrų centras pagal kiekvienų metų sausio 1 dieną vidutinės nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose bei kitose savivaldybių teritorijose.

Pabrėžia, kad vadovaujantis Įstatymo 20 straipsnio 5 dalimi, turto, nurodyto Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1-5 punktuose, vertę nustato savivaldybės administracija, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengta metodika ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintomis žemės ūkio produkcijos sąlyginėmis vertėmis.

Paaiškina, kad pagal Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginių socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos (toliau – ir Metodika) 2 punktą, asmens, kuris kreipiasi dėl piniginių socialinės paramos, nekilnojamojo turto vertė nustatoma sumuojant visas nekilnojamojo turto vidutinės rinkos vertes, taip pat nekilnojamojo turto registre užfiksuotas indeksuotas miško medynų vertes, galiojančias prašymo-paraiškos pateikimo dieną. Siekiant nustatyti pareiškėjo teisę į piniginę socialinę paramą, piniginę socialinę paramą teikianti institucija ar įstaiga pareiškėjo pateiktame prašyme-paraiškoje nurodytus duomenis apie <...> statinius, žemės sklypus palygina su valstybės įmonėje Registrų centre (toliau – ir Registrų centras) esamais duomenimis apie pareiškėjo nekilnojamąjį turtą ir šio turto vidutinę rinkos vertę (Metodikos 3 punktas). Pareiškėjų nurodyto kilnojamojo turto - transporto priemonių vertė nustatoma pagal Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) nurodytas vidutinės rinkos kainas (Metodikos 8 punktas).

Pažymi, kad pagal Metodikos 15 punktą, „Jei pareiškėjas nesutinka su turto verte, nurodyta Registrų centro išduotame registro išrašė arba Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (toliau – SPIS), jis turi teisę kreiptis į asmenį, turintį teisę verstis turto arba verslo vertinimo veikla pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, iš kurio gautą turto vertinimo ataskaitą pateikia piniginę socialinę paramą teikiančiai institucijai ar įstaigai. Rinkos vertės nustatymo data turi būti ne vėlesnė kaip 12 mėnesių iki kreipimosi dėl piniginių socialinės paramos mėnesio“. Nurodo, kad pareiškėja tokios ataskaitos nepateikė, todėl nustatant turto vertę, buvo vadovaujama turto verte, nurodyta Registrų centro išduotame registro išrašė (žemės sklypų bei statinių) ir SPIS (transporto priemonės).

Taip pat paaiškina, kad atsakovės Socialinės paramos skyriui įvertinus pareiškėjos turto rūšies normatyvus buvo nustatyta, kad bendras (būsto, žemės sklypų, kilnojamojo turto (automobilio),

piniginių lėšų) turto vertės normatyvas yra 70075,00 Eur. Atsižvelgiant į Išvadoje pateiktus deklaruoto turto vertės duomenis, buvo nustatyta, kad tiek įregistruotų statinių vertė, tiek žemės vertė viršija numatytą turto vertės normatyvą, t. y. bendra pareiškėjos turimo turto vertė, kuri sudaro (duomenys neskelbtini) Eur, daugiau nei trigubai viršija nustatytą vertės normatyvą (70075,00 Eur), kuris laiduotų teisę gauti socialinę paramą. Pažymi, kad atsakovė negalėjo pareiškėjai pritaikyti išimties, numatytos Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte, nes pareiškėjai 2025-04-29 priimtu sprendimu Nr. 6438 buvo paskirta būsto šildymo kompensacija už laikotarpį nuo 2024-11-01 iki 2025-01-31. Akcentuoja, kad pareiškėja ne pirmą kartą kreipėsi dėl kompensacijos skyrimo bei nebuvo praėję 24 mėnesiai nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos.

Nurodo, kad atsakovė, būdama viešojo administravimo institucija, priimdama Skundžiamą sprendimą, neturėjo teisinio pagrindo nevertinti pareiškėjos turimo turto, išvardinto Įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje, ar nustatinėti kitokias turto vertes, nei nurodyta Registrų centro išduotame registro išraše (žemės sklypų bei statinių) ir SPIS. Pabrėžia, kad atsakovės [*Komisijos pastaba – pareiškėjos*] turtui viršijant turto vertės normatyvus ir nesant teisinio pagrindo pritaikyti išimties, numatytos Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte, atsakovė teisėtai ir pagrįstai priėmė Skundžiamą sprendimą neskirti kompensacijos.

Akcentuoja, kad pareiškėja skunde nenurodė nei vieno iš Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnyje nurodytų skundžiamų teisės aktų panaikinimo pagrindų. Atsakovės nuomone, Skundžiamas sprendimas atitinka visus individualaus administracinio akto reikalavimus, todėl jo naikinti nėra jokio teisinio pagrindo.

Skundas atmestinas

Byloje ginčas kilo dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025-10-20 sprendimo Nr. 13526 teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja kreipėsi į atsakovę su 2025-04-23 prašymu-paraiška Nr. 22977 „Piniginei socialinei paramai gauti“ skirti būsto šildymo kompensaciją už laikotarpį nuo 2024-11-01 iki 2025-04-30 (b. l. 27-29). Išvadoje nurodyta, kad įvertinus 2025-04-23 prašymo-paraiškos Nr. 22977 prieduose pateiktus duomenis nustatyta, kad (duomenys neskelbtini), deklaravusi gyvenamą vietą (duomenys neskelbtini), Kaunas, neturi teisės į pinigine socialinę paramą, nes deklaruoto turto vertė viršija nustatytą turto vertės normatyvą. Nustatytas bendras turto vertės normatyvas: 70075,00 Eur. Deklaruoto turto vertė: (duomenys neskelbtini). Išvadoje nurodytas nekilnojamasis turtas: įregistruoti statiniai – (duomenys neskelbtini), įregistruota ir neįregistruota žemė – (duomenys neskelbtini); kilnojamasis turtas: transporto priemonės ir žemės ūkio technika – (duomenys neskelbtini) (b. l. 44).

Taip pat nustatyta, kad pareiškėja dėl kompensacijos 2025-04-23 kreipėsi pirmą kartą, todėl vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nustatant teisę į kompensaciją, šiuo atveju buvo pritaikyta išimtis (3 mėnesius netaikytas reikalavimas dėl turto vertės normatyvų), todėl 2025-04-29 priimtu sprendimu Nr. 6438 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ pareiškėjai nuo 2024-11-01 iki 2025-01-31, t. y. už tris mėnesius, nustatyta teisė į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensaciją (b. l. 24).

KMSA Skyriaus pažyma patvirtina, kad pagal valstybės įmonės Registrų centro 2025-04-23 duomenis, (duomenys neskelbtini) priklauso žemės sklypas su statiniais, esantys adresu (duomenys neskelbtini), Kaune, ir du žemės sklypai, esantys adresu (duomenys neskelbtini), Kauno r. sav. (b. l. 34).

VĮ „REGITRA“ - LR kelių transporto priemonių registro 2025-04-23 išrašas patvirtina, kad (duomenys neskelbtini) priklauso vienas automobilis – (duomenys neskelbtini), 2007 m., vertė pagal Automobilių vidutinės rinkos kainų duomenų bazės išrašą – (duomenys neskelbtini) Eur (b. l. 38, 39).

Pareiškėja 2025-10-10 pateikė naują prašymą-paraišką Nr. 62023 „Piniginei socialinei paramai gauti“ (kompensacijai būsto šildymui gauti) už laikotarpį nuo 2025-10-01 iki 2026-04-30 (b. l. 51-53). Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja duomenų apie pasikeitusią turto vertę nepateikė, o nuo duomenų apie turtą atsakovei pateikimo (2025 m. balandžio mėn.) nebuvo praėję 12 mėn., vadovaujantis Išvadoje apskaičiuota deklaruoto turto verte, kurioje buvo nustatyta, kad pareiškėjos nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą, vadovaujantis Įstatymu ir savivaldybės nustatyta tvarka

patvirtintu piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu Skundžiamas sprendimas, kuriame nustatyta, kad teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2025-10-01 iki 2026-04-30 pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą – (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) neturi, Skundžiamame sprendime taip pat nurodyta, kad prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nepatenkintas vadovaujantis Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu (nuosavybės teise turimo turto vertė viršija turto vertės normatyvą) (b. l. 47).

Pareiškėja su Skundžiamu sprendimu nesutinka ir dėl jo panaikinimo kreipėsi į Komisiją.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Įstatymas (akto redakcija, galiojanti nuo 2024-07-25) ir įgyvendinant Įstatymą Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtinto Piniginės socialinės paramos Kauno miesto savivaldybės nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) patvirtinto Kauno miesto savivaldybės tarybos 2015-01-22 sprendimu Nr. T-14 (akto redakcija, galiojanti nuo 2023-12-21), nuostatos, Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009-06-02 įsakymu Nr. A1-369/1K-174 „Dėl nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ) ir kiti teisės aktai. Šių teisės aktų nuostatose yra nustatyta kompensacijų skyrimo pagrindai ir tvarka.

Pagal Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų. Įstatymo 5 straipsnis išskiria dvi piniginės socialinės paramos rūšis: 1) socialinė pašalpa; 2) būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos.

Teisė į kompensacijas įgyjama atitinkant Įstatymo 7 straipsnyje numatytus reikalavimus. Šiame straipsnyje reglamentuota, kad gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: 1) bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas; 2) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą; 3) įsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas mėnesį grąžinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą.

Įstatymo 8 straipsnyje reglamentuojamos sąlygos teisei į socialinę paramą nustatyti. Kompensacijų dydis nustatytas Įstatymo 11 straipsnyje. Normatyvai kompensacijoms apskaičiuoti nurodyti Įstatymo 12 straipsnyje.

Įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad skiriant piniginę socialinę paramą, į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitomas šis bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimas turtas: 1) statiniai, tarp jų ir nebaigti statyti statiniai; 2) privalomos registruoti transporto priemonės; 3) privaloma registruoti žemės ūkio technika; 4) žemė, įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių; 5) gyvuliai, paukščiai, žvėreliai, bičių šeimos, jeigu jų bendra vertė viršija 1 160 eurų; 6) akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai, pajai, jeigu jų bendra vertė viršija 580 eurų; 7) meno kūriniai, brangakmeniai, juvelyriniai dirbiniai, taurieji metalai, kurių vieneto vertė viršija 580 eurų; 8) piniginės lėšos, turimos bankuose, kitose kredito įstaigose ir ne bankuose bei ne kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų, išskyrus gautą vaikui (įvaikiui) išlaikyti priteistą konkrečią pinigų sumą; 9) gautos (negrąžintos) paskolos ar jų dalis, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų, išskyrus aukštųjų mokyklų studentams teikiamas valstybės paskolas arba valstybės remiamas paskolas, kreditus būstui atnaujinti (modernizuoti), jeigu daugiabučio namo butų savininkai įgyvendino ar įgyvendina valstybės ir (ar) savivaldybės remiamą daugiabučio namo

atnaujinimo (modernizavimo) projektą, ir gautas (negražintas) paskolas nekilnojamajam turtui pirkti (statyti); 10) kitiems asmenims paskolintos (negražintos) piniginės lėšos ar jų dalis, jeigu jų bendra suma viršija 580 eurų; 11) valstybės kompensacijos už valstybės išperkamą nekilnojamąjį turtą ir atkuriamos santaupos bei kitos atkuriamos lėšos. Nurodyto straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad į bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens turtą įskaitoma per pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpį, praėjusį nuo paskutinio duomenų apie turtą pateikimo, perleisto nuosavybėn kitam asmeniui šio straipsnio 1 dalies 1–8 punktuose nurodyto turto arba jo dalies vertė, kuri nenurodoma kaip bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybėn įsigyto naujo turto vertė ar gautos piniginės lėšos.

Turto vertės normatyvo piniginei socialinei paramai gauti apskaičiavimas reglamentuotas Įstatymo 16 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad šio įstatymo 15 straipsnyje nurodytas kiekvieno tipo (būsto ir žemės ploto) nekilnojamojo turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui nustatomas atitinkamo tipo nekilnojamojo turto ploto normatyvą dauginant iš prašymą-paraišką pateikusio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos ar vietos, kurioje nuomojamas būstas, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto normatyvinės vertės, o kai neturi gyvenamosios vietos, – savivaldybės, kurios teritorijoje gyvena, nekilnojamojo to tipo turto ploto vieneto žemiausios normatyvinės vertės (16 str. 1 d.); šio įstatymo 15 straipsnyje nurodyto kiekvieno tipo nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinę vertę nustato ir valstybės įmonės Registrų centro interneto svetainėje skelbia valstybės įmonė Registrų centras pagal kiekvienų metų sausio 1 dieną vidutines nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose bei kitose savivaldybių teritorijose (16 str. 2 d.); nekilnojamojo turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant abiejų tipų (būsto ir žemės ploto) nekilnojamojo turto normatyvines vertes (16 str. 3 d.); kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant 20 valstybės remiamų pajamų dydžių vienam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui, 15 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam kitam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui ir 10 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam vaikui (įvaikiui) iki 18 metų (16 str. 4 d.); piniginių lėšų, nurodytų šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 8 punkte, normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant 15 valstybės remiamų pajamų dydžių vienam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui arba vienam gyvenančiam asmeniui, 10 valstybės remiamų pajamų dydžių kiekvienam kitam, vyresniam kaip 18 metų, bendrai gyvenančiam asmeniui ir 5 valstybės remiamų pajamų dydžius kiekvienam vaikui (įvaikiui) iki 18 metų (16 str. 5 d.); turto vertės normatyvas bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui apskaičiuojamas sudedant nekilnojamojo turto vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 3 dalyje, kilnojamojo turto, vertybinių popierių ir pajų vertės normatyvą, nurodytą šio straipsnio 4 dalyje, ir piniginių lėšų normatyvą, nurodytą šio straipsnio 5 dalyje (16 str. 6 d.).

Piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų pareigos yra nustatytos Įstatymo 25 straipsnyje, o Savivaldybės administracijos pareigos ir teisės teikiant piniginę socialinę paramą – šio įstatymo 23 straipsnyje.

Aprašo 7 punkte nustatyta, kad prašymą-paraišką pateikęs asmuo pateikia duomenis apie mėnesio, einančio prieš prašymo-paraiškos pateikimo mėnesį, paskutinę dieną turimą turtą, nurodytą Įstatymo 14 straipsnyje, ir tai patvirtinančius dokumentus, išskyrus atvejus, kai Socialinės paramos skyrius duomenis gauna iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų. Šie duomenys, jei nėra pasikeitimų, pateikiami kas 12 mėnesių. Šiam terminui pasibaigus pinigines socialinės paramos teikimo laikotarpiu (iki paramos teikimo laikotarpio pabaigos) naujų dokumentų apie turimą turtą pateikti nereikia. Aprašo 10 punkte nurodyta, kad turto, nurodyto Įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1–5 punktuose, vertę nustato Socialinės paramos skyrius, vadovaudamasis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos parengta metodika ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintomis žemės ūkio produkcijos sąlyginėmis vertėmis.

Kompensacijos skiriamos, kai bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo atitinka visus Įstatymo 7 straipsnyje nurodytus reikalavimus (Aprašo 21 p.). Socialinės paramos skyrius tam įgalioti atsakingi darbuotojai (toliau – atsakingi darbuotojai), vadovaudamiesi Įstatymu ir Aprašu, nustato vieno gyvenančio asmens ar bendrai gyvenančių asmenų teisę į piniginę socialinę paramą,

nustato pinigines socialines paramos teikimo laikotarpį ir apskaičiuoja pinigines socialines paramos dydį. Atsakingi darbuotojai priima sprendimus skirti, nutraukti, sustabdyti, perskaičiuoti pinigine socialine parama ar jos neskirti (Aprašo 31 p.). Sprendimas dėl pinigines socialines paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai prašymui-paraiškai nagrinėti ir sprendimui priimti būtinas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas pinigines socialines paramos teikimo pagrįstumui nustatyti. Šiais atvejais sprendimas dėl pinigines socialines paramos skyrimo priimamas ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos, visų reikiamų dokumentų ir buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo akto gavimo dienos (Aprašo 33 p.).

Metodika yra taikoma nustatant nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl pinigines socialines paramos, nuosavybės teise turimo turto vertę (1 p.). Metodikos 3 punkte nustatyta, kad siekiant nustatyti pareiškėjo teisę į pinigine socialine parama, pinigine socialine parama teikianti institucija ar įstaiga pareiškėjo pateiktame prašyme-paraiškoje nurodytus duomenis apie administracines, maitinimo, paslaugų, prekybos, viešbučių, poilsio, gydymo, kultūros, mokslo ir sporto, gyvenamosios, sodų, garažų (automobilių garažų, atvirų ar uždarų požeminių, antžeminių automobilių saugyklų, elingų) paskirties ir pagalbinio ūkio (namų ūkio pastatų, esančių privačiame namų valdos žemės sklype, ūkininko sodybos žemės ūkio paskirties žemės sklype, sodo sklype ir skirtų ten gyvenančių žmonių būtiniausioms nuolatinėms reikmėms) statinius, žemės sklypus palygina su Registrų centre esamais duomenimis apie pareiškėjo nekilnojamąjį turtą ir šio turto vidutinę rinkos vertę. Registrų centre esamus duomenis pinigine socialine parama teikiančios institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, nagrinėjantis prašymą-paraišką, atspausdina ir patvirtina savo parašu.

Dėl reikalavimo panaikinti Skundžiamą sprendimą

Komisija pažymi, jog aptartu pinigines socialines paramos teikimo teisiniu reguliavimu įgyvendinama viena iš socialines politikos priemonių – gyventojų finansines naštos sumažinimas dalį būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų subsidijuojant iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Būsto šildymo, karšto vandens ir geriamo vandens išlaidų kompensacijos skirtos apsaugoti labiausiai pažeidžiamą socialine grupę nepasiturinčių asmenų ir teikti būtina paramą tiems, kuriems labiausiai ir / ar neišvengiamai reikia. Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti pinigines socialines paramos principai, vienas iš jų – socialinio teisingumo ir veiksmingumo principas, kuris reiškia, kad pinigine socialine parama teikiama siekiant sudaryti sąlygas gauti paramą tada, kada jos labiausiai reikia, padėti išvengti skurdo spąstų ir racionaliai naudoti turimus išteklius.

Pareiškėja, prašymą panaikinti Skundžiamą sprendimą grindžia tokiais argumentais: pareiškėjai nuosavybės teise priklausantis turtas – namas ir žemės sklypas, esantys (duomenys neskelbtini), Kaune ir du žemės sklypai esantys (duomenys neskelbtini), Kauno r. yra ženkliai pervertintas, o automobilio (duomenys neskelbtini) vertė yra nereali.

Komisija su tokiais pareiškėjos argumentais nesutinka.

Gyvenamąją vietą būste deklaruavę asmenys (šiuo atveju vienas gyvenantis asmuo), pretenduojantys gauti būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijas, kreipimosi dėl kompensacijų metu turi atitikti visus Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

Byloje esantys duomenys patvirtina, kad pareiškėjos (duomenys neskelbtini) deklaruota gyvenamoji vieta (duomenys neskelbtini) (b. l. 25-26, 41). Pažymėtina, jog atsakovė pagrįstai tikrindama, ar pareiškėja atitinka Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus ir skaičiuodama turto normatyvą, įtraukė visą pagal 2025-04-23 valstybės įmonės „Registrų centro“ ir valstybės įmonės (dabar akcinė bendrovė) „Regitra“ duomenis nuosavybės teise turimą pareiškėjos turtą (registruotą nekilnojamąjį ir kilnojamąjį turtą).

Pagal 2025-04-23 Nekilnojamojo turto registro pažymas socialinei paramai gauti matyti, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, unikalus numeris – (duomenys neskelbtini), kurio vidutinė rinkos vertė yra (duomenys neskelbtini) Eur, pastatas-gyvenamas namas, unikalus numeris – (duomenys neskelbtini), kurio vidutinė rinkos vertė yra (duomenys neskelbtini) Eur, kiemo statiniai, unikalus numeris – (duomenys neskelbtini) ir kiemo statiniai, unikalus numeris – (duomenys neskelbtini), kurių vidutinė rinkos vertė yra (duomenys neskelbtini) Eur, esantys (duomenys

neskelbtini) (b. l. 35) bei žemės sklypas, unikalus numeris – (duomenys neskelbtini), kurio vidutinė rinkos vertė yra (duomenys neskelbtini) Eur ir žemės sklypas, unikalus numeris – (duomenys neskelbtini), esantys (duomenys neskelbtini), kurio vidutinė rinkos vertė yra (duomenys neskelbtini) Eur (b. l. 36-37). Kauno miesto savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriaus 2025-04-29 Išvadoje Nr. 7892 dėl teisės į piniginę socialinę paramą nurodyto deklaruoto turto vertė atitinka valstybės įmonės „Registru centras“ nurodytas vertes. Išvadoje nurodyta, kad deklaruoto turto vertė viršija nustatytą turto vertės normatyvą. (b. l. 44). Taip pat išvadoje nurodyta, kad kilnojamojo turto normatyvas yra 4420 Eur, o pareiškėjai priklausančios transporto priemonės vertė yra (duomenys neskelbtini) Eur.

Skundžiamam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės ir skaičiavimai nurodyti Išvadoje, kuri rengiama įvertinti pareiškėjos teisę į socialinę paramą, apskaičiuojant ir įvertinant pareiškėjos nuosavybės teise turimą turtą. Išvadoje nustatyta, kad (duomenys neskelbtini), neturi teisės į piniginę socialinę paramą, kadangi nustatytas bendras turto vertės normatyvas 70075,00 Eur, o pareiškėjos deklaruoto turto vertė: (duomenys neskelbtini) Eur.

Konstatuotina, kad Išvadoje nurodytas bendras turto vertės normatyvas paskaičiuotas teisingai, ir sudaro 70075,00 Eur, t. y. akivaizdu, jog bendra pareiškėjos turimo turto vertė, net (duomenys neskelbtini) Eur viršija nustatytą turto vertės normatyvą.

Pažymėtina, kad Įstatymas numato išimtį, jeigu vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto Įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas. Taigi, 2025-04-29 priimtu sprendimu Nr. 6438 pareiškėjos atžvilgiu pritaikyta teisės akte numatyta išimtis – pareiškėjai už tris mėnesius (nuo 2024-11-01 iki 2025-01-31) nustatyta teisė į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensaciją, kadangi dėl kompensacijos pareiškėja kreipėsi pirmą kartą (2025-04-23 prašymas-paraiška Nr. 22977).

Pagal byloje esančius duomenis, pareiškėja 2025-10-10 pakartotinai kreipėsi į atsakovę dėl kompensacijos būsto šildymui gauti už laikotarpį nuo 2025-10-01 iki 2026-04-30 (2025-10-10 prašymas-paraiška Nr. 62023) (b. l. 51-53). Įvertinusi tai, kad pareiškėja dėl kompensacijos būsto šildymui gauti kreipėsi pakartotinai, duomenų apie pasikeitusią turto vertę nepateikė, o nuo paskutinių duomenų apie turtą atsakovei pateikimo (2025 m. balandžio mėn.) nebuvo praėję 12 mėn., atsakovė vadovaudamasi Išvadoje apskaičiuota deklaruoto turto verte, priėmė Skundžiamą sprendimą, kuriuo pareiškėjos prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nebuvo patenkintas, kadangi kreipimosi dėl kompensacijų metu pareiškėjos nuosavybės teise turimo turto vertė viršijo turto vertės normatyvą.

Komisijos vertinimu, atsakovė tinkamai vertino pareiškėjos turtinę padėtį pagal pareiškėjos pateiktus ir valstybės bei žinybiniuose registruose matomus duomenis ir tinkamai taikė aktualų teisinį reguliavimą. Todėl konstatuotina, kad KMSA Socialinės paramos skyrius neturėjo jokio teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjos 2025-10-10 prašymo-paraiškos Nr. 62023.

Komisija nepritaria pareiškėjos argumentui, jog jos turimas turtas buvo ženkliai pervertintas, nes Išvada yra rengiama siekiant įvertinti pareiškėjo teisę į socialinę paramą bei apskaičiuojant ir įvertinant pareiškėjo nuosavybės teise turimą turtą. Jeigu pareiškėjo deklaruoto turto vertė neviršija bendro turto normatyvo, Išvadoje nurodoma, kad asmuo turi teisę gauti piniginę socialinę paramą. Jei pareiškėjas nesutinka su turto verte, nurodyta Registru centro išduotame registro išraše arba SPIS, jis turi teisę kreiptis į asmenį, turintį teisę verstis turto arba verslo vertinimo veikla pagal Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą, iš kurio gautą turto vertinimo ataskaitą pateikia piniginę socialinę paramą teikiančiai institucijai ar įstaigai. Rinkos vertės nustatymo data turi būti ne vėlesnė kaip 12 mėnesių iki kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos mėnesio (Metodikos 15 p.).

Byloje nėra duomenų, kad pareiškėja būtų atsakovei pateikusi nepriklausomų vertintojų turto vertinimo ataskaitą su kitomis, mažesnėmis, nekilnojamojo turto ir automobilio vertėmis, tokių duomenų pareiškėja nepateikė ir Komisijai, todėl pareiškėjos argumentai, kad buvo netinkamai įvertintas (pervertintas) pareiškėjos turtas, laikytini neįrodytais.

Šiuo atveju, pakartotinio kreipimosi dėl kompensacijos metu, pareiškėja turto vertinimo ataskaitos nepateikė, todėl nustatant turto vertę, buvo vadovaujama turto verte, nurodyta Registru

centro išduotose nekilnojamojo turto registro pažymose (žemės sklypų bei statinių) ir SPIS (transporto priemonės) (b. l. 35-37, 38-39).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas – „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A756-35/2010, 2012 m. gegužės 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-1356/2012, 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015).

Atsižvelgiant į nurodytą teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamu sprendimu atsakovė visiškai teisėtai nusprendė pareiškėjai pinigines socialinės paramos neskirti, nes priimti kitokį sprendimą (skirti pinigines socialinę paramą) atsakovė neturėjo teisės, kadangi tai būtų veikimas viršijant įstatymo suteiktus įgaliojimus (ultra vires).

Vertindama Skundžiamo sprendimo atitiktį individualiam administraciniam aktui keliamiems privalomiesiems reikalavimams, nustatytiems VAĮ 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka, Komisija sprendžia, kad Skundžiamas sprendimas yra motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, Skundžiamame sprendime atsakovė rėmėsi ginčui aktualiū teisiniu reglamentavimu, taip pat aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė priežastį, kodėl yra neskiriama kompensacija. Skundžiamo sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, turėję leisti pareiškėjai suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Skundžiamas sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais), (pareiškėjos nurodyta informacija, Registro centro ir kt. duomenimis), atlikti vertės paskaičiavimai, individualiame administraciniame akte aiškiai nurodyta jo apskundimo tvarka, sprendimą priėmė tokius įgaliojimus turintis subjektas.

Remdamasi byloje nustatytais faktinėmis aplinkybėmis ir ginčo situacijos teisiniu reglamentavimu, Komisija sprendžia, kad pareiškėjos skunde išdėstytais argumentais nėra teisinio pagrindo naikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025-10-20 sprendimą Nr. 13526.

Atmetus skundo reikalavimą dėl Skundžiamo rašto panaikinimo, nėra pagrindo įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, todėl skundas atmetamas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Atmesti pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Beata Labutytė